

До 60-річчя
Західноукраїнського
національного університету

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародного
фінансового форуму
**«МОДЕРНІ ФІНАНСИ:
НАЦІОНАЛЬНА
СТІЙКІСТЬ, БЕЗПЕКА,
ІННОВАЦІЙНЕ
ЛІДЕРСТВО»**

Кафедра фінансів ім. С. І. Юрія
Західноукраїнський національний університет
Україно-Американська асоціація
працівників вищої школи (UAACE)

13-17 травня 2026
Тернопіль – Буковель, Україна

УДК 336:338.2:657:004.9(063)

ISBN 978-966-654-829-3

Модерні фінанси: національна стійкість, безпека, інноваційне лідерство : матеріали III Міжнародного фінансового форуму (Тернопіль – Буковель, 13-17 травня 2026 р.) / ред. кол. : А. І. Крисоватий, З. М. Лободіна, В. П. Горин, В. А. Валігура, В. В. Сідляр, О. Є. Коваль. Тернопіль: ЗУНУ, 2026. 922 с.

Розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні
Вченої ради Західноукраїнського національного університету
(протокол № 8 від 29 квітня 2026 р.).

Рецензенти:

Андрій БУРЯЧЕНКО – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів імені Віктора Федосова Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана;

Михайло КРУПКА – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету імені Івана Франка;

Марина СЛАТВІНСЬКА – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів Одеського національного економічного університету.

Збірник укладено на основі матеріалів доповідей учасників III Міжнародного фінансового форуму «Модерні фінанси: національна стійкість, безпека, інноваційне лідерство».

У ньому, відповідно до п'яти тематичних дискусійних платформ, представлено дослідження та обговорення тенденцій розвитку модерних фінансів у розрізі таких напрямів: геобезпека і національна стійкість публічних фінансів; фінансові інструменти стійкого воєнно-повоєнного економічного розвитку; інноваційний Fin Tech у цифровій трансформації: візія 2035; геофінанси в умовах турбулентності світового порядку; обліково-аналітичний контент трансформації фінансового простору в умовах зовнішніх загроз і внутрішніх викликів.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, викладачів, практиків фінансової сфери, представників органів державної влади та місцевого самоврядування; аспірантів та студентів економічних спеціальностей, а також усіх, кого цікавлять питання модерного розвитку фінансів в умовах глобальної нестабільності, безпекових ризиків та розвитку інновацій.

Матеріали Форуму публікуються в авторській редакції. Висловлені у публікаціях погляди є включною позицією їхніх авторів. Відповідальність за мовне оформлення, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

Кафедра фінансів ім. С. І. Юрія
Західноукраїнський національний університет
Україно-Американська асоціація працівників
вищої школи

S. I. Yuriy Department of Finance
West Ukrainian National University
Ukrainian-American Association of College
Educators

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародного фінансового форуму

«МОДЕРНІ ФІНАНСИ: НАЦІОНАЛЬНА СТІЙКІСТЬ, БЕЗПЕКА, ІННОВАЦІЙНЕ ЛІДЕРСТВО»

(Тернопіль – Буковель, 13-17 травня 2026 р.)

MATERIALS

of the III International Financial Forum

“MODERN FINANCE: NATIONAL STABILITY, SECURITY, INNOVATIVE LEADERSHIP”

СПІВОРГАНІЗАТОРИ ТА ПАРТНЕРИ CO-ORGANIZERS AND PARTNERS

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України / Міністерство фінансів України / Державна казначейська служба України / ДННУ «Академія фінансового управління» / Міністерства фінансів України (Україна) / Державний податковий університет (Україна) / ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України» (Україна) / Інститут демографії та проблем якості життя імені Михайла Птухи НАН України (Україна) / Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України (Україна) / Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (Україна) / Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна) / Львівський національний університет імені Івана Франка (Україна) / Львівський торговельно-економічний університет (Україна) / Національна академія статистики, обліку та аудиту (Україна) / Національний інститут стратегічних досліджень (Україна) / Національний університет «Києво-Могилянська академія» (Україна) / Національний університет «Чернігівська політехніка» (Україна) / Одеський національний економічний університет (Україна) / Сумський державний університет (Україна) / Ужгородський національний університет (Україна) / ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» (Україна) / Український державний університет імені Михайла Драгоманова (Україна) / Aoyama Gakuin University (Japan) / Austrian Federal Economic Chamber (Austria) / Czech Technical University in Prague (Czech Republic) / Dortmund University of Applied Sciences and Arts (Germany) / Jagiellonian University (Poland) / Ljubljana School of Business (Slovenia) / Marmara University (Turkey) / Netherlands Business Academy (Netherlands) / Osnabrück University (Germany) / Rezekne Academy of Technologies (Latvia) / University of Applied Sciences HTW Berlin (Germany) / University of Oxford (The United Kingdom) / University of Western Macedonia (Greece) / Warsaw University of Technology (Poland)

13-17 травня 2026 року / 13-17 May 2026
Тернопіль – Буковель, Україна / Ternopil – Bukovel, Ukraine

<i>Коваленко Микита</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ІТ-КОМПАНІЯХ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ.....	337
<i>Костишин Наталія</i> ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВІ МЕХАНІЗМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОГО ПРОСТОРУ В УМОВАХ АСИМЕТРИЧНИХ ЗАГРОЗ.....	340
<i>Кричун Петро</i> ПРОБЛЕМИ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ЦИФРОВИХ АКТИВІВ ТА ДОТРИМАННЯ ЯКІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ КОМПАНІЙ.....	344
<i>Крупка Ярослав</i> НОВІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	348
<i>Кулик Володимир</i> СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ТА МОДЕЛЮВАННЯ МІЖГАЛУЗЕВИХ ЗВ'ЯЗКІВ ЕКОНОМІКИ НІДЕРЛАНДІВ: МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ КОНТЕНТ.....	352
<i>Кулинич Мирослава</i> ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	356
<i>Лазаришина Інна</i> ВПЛИВ ТРАНСФОРМАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ НА АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ СУБ'ЄКТАМИ.....	359
<i>Лебедик Петро</i> ОБЛІК І ОЦІНКА ВАРТОСТІ БРЕНДУ В УМОВАХ ДЕМОГРАФІЧНОЇ ДЕФОРМАЦІЇ РИНКУ УКРАЇНИ.....	361
<i>Лупійчук Антон</i> THREE-DIMENSIONAL PRINTING IN ACCOUNTING FOR INNOVATIVE CONSTRUCTION.....	364
<i>Люба Андрій</i> ЛОГІСТИЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	366
<i>Любенко Андрій, Кидисюк Христина</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ ІМПЕРАТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ ГЕНДЕРНОЇ АНАЛІТИКИ У ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВУ СИСТЕМУ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ.....	369
<i>Макарович Вікторія</i> ФІНАНСОВІ НАСЛІДКИ КІБЕРІНЦИДЕНТІВ: ОБЛІКОВИЙ ВИМІР.....	372
<i>Маначинська Юлія</i> ЦИФРОВИЙ КОНТЕНТ ФІНАНСОВОГО ТА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ НА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ЗАГРОЗ ТА ВИКЛИКІВ.....	376
<i>Маркус Віктор</i> ОПОДАТКУВАННЯ НЕРУХОМОГО МАЙНА ТА ОПЕРАЦІЙ З НИМ ЯК ІНСТРУМЕНТ НАПОВНЕННЯ БЮДЖЕТІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	380
<i>Мединський Володимир</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ У МІЖНАРОДНИЙ ПРАКТИЦІ.....	385
<i>Мельничук Інна</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДІАГНОСТИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РИЗИКІВ І НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	389
<i>Мужевич Наталія</i> ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ РОЛЬ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОГО ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	392
<i>Муравський Володимир</i> ОБЛІК У ЦИФРОВІЙ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНИХ ФОРМАЦІЙ.....	396

Юлія Маначинська

кандидат економічних наук, доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету, м. Чернівці, Україна
y.manachinska@chite.edu.ua
ORCID ID: 0000-0001-9155-3417

ЦИФРОВИЙ КОНТЕНТ ФІНАНСОВОГО ТА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ НА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ЗАГРОЗ ТА ВИКЛИКІВ

Сучасний розвиток аграрного сектору України відбувається в умовах підвищеної невизначеності, сформованої під впливом як зовнішніх, так і внутрішніх чинників. До ключових зовнішніх загроз належать воєнні дії, нестабільність макроекономічного середовища, порушення логістичних ланцюгів, а також суттєві коливання світових цін на сільськогосподарську продукцію та виробничі ресурси. Водночас внутрішні обмеження проявляються у дефіциті фінансових ресурсів, недостатньому рівні технологічного забезпечення, недосконалої системи управління витратами та низькому ступені інтеграції облікових процесів. За таких умов особливої актуальності набуває вдосконалення фінансового та управлінського обліку витрат як важливого інструменту забезпечення ефективного функціонування аграрних підприємств. Облік витрат формує інформаційну основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, сприяє оптимізації виробничих процесів і підвищенню конкурентоспроможності суб'єктів господарювання.

Розвиток цифрових технологій, зокрема ERP-систем, хмарних сервісів і цифрових платформ, зумовлює трансформацію підходів до організації облікової політики підприємств. У сучасних умовах облік розглядається як складова цифрової екосистеми, що охоплює автоматизацію бізнес-процесів, забезпечення кібербезпеки та впровадження адаптивних управлінських рішень. Цифровізація облікових систем сприяє переходу від формалізованого нормативного підходу до стратегічно орієнтованого інформаційного забезпечення, що обумовлено зростанням ролі даних як одного з ключових активів підприємства [1].

Сучасні умови господарювання зумовлюють необхідність активного впровадження цифрових рішень у сфері обліку, що забезпечує підвищення ефективності управління витратами та оперативності прийняття управлінських рішень. У цьому контексті важливу роль відіграють спеціалізовані програмні продукти, зокрема «MASTER: Бухгалтерія» та галузеве рішення «MASTER: Агро». Програмний продукт «MASTER: Бухгалтерія» є сучасною платформою автоматизації фінансового та податкового обліку, яка охоплює повний спектр господарських операцій – від обліку активів до формування фінансової звітності. Система забезпечує ведення обліку відповідно до вимог чинного законодавства

України та автоматизує процес складання фінансової звітності. Водночас вона інтегрує інструменти управлінського обліку, що дозволяє використовувати її як єдиний інформаційно-аналітичний центр підприємства.

Цифровізація обліку витрат у середовищі «MASTER: Бухгалтерія» реалізується за такими ключовими напрямками: формування єдиного інформаційного простору, в межах якого всі облікові дані акумулюються та синхронізуються, що забезпечує їх цілісність і достовірність; автоматизація облікових процедур, зокрема обробки банківських операцій, нарахування витрат і формування звітності, що сприяє зниженню трудомісткості облікових процесів; забезпечення аналітики в режимі реального часу, що надає керівництву можливість оперативно отримувати інформацію про витрати, доходи та фінансові результати. Особливого значення для аграрних підприємств набуває використання галузевого рішення «MASTER: Агро», яке адаптоване до специфіки сільськогосподарського виробництва. Даний програмний продукт забезпечує деталізований облік витрат за підрозділами, культурами, видами діяльності та статтями витрат, дозволяє встановлювати нормативи використання ресурсів і здійснювати їх автоматичне списання відповідно до технологічних процесів. Крім того, система забезпечує облік виробничих операцій із формуванням собівартості продукції у розрізі центрів відповідальності.

«MASTER: Агро» виступає комплексним інструментом автоматизації діяльності аграрних підприємств, що охоплює такі напрями, як рослинництво, тваринництво, управління земельними ресурсами та автотранспортом. Система забезпечує повний облік біологічних активів, автоматизоване формування собівартості продукції, контроль виконання польових робіт, ведення земельного банку з аналітичними можливостями, а також супровід процесів від виробництва до реалізації продукції. Особливу увагу приділено контролю використання техніки та паливно-мастильних матеріалів [2]. Важливою перевагою є можливість інтеграції системи з банківськими сервісами, електронним документообігом і зовнішніми інформаційними платформами, що створює передумови для формування повноцінної цифрової екосистеми підприємства. Формування облікової інформації та звітності в режимі реального часу забезпечує прозорість фінансових потоків і підвищує рівень контролю за витратами.

У сучасних умовах поєднання зовнішніх ризиків і внутрішніх обмежень цифровізація обліку витрат виступає не лише інструментом підвищення ефективності діяльності, а й важливим чинником забезпечення економічної стійкості аграрних підприємств. Фінансовий облік витрат спрямований на формування достовірної інформації про витрати відповідно до вимог національних і міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Його основною метою є відображення витрат у фінансовій звітності, визначення фінансового результату діяльності підприємства та забезпечення прозорості для зовнішніх користувачів. Управлінський облік витрат, своєю чергою, орієнтований на внутрішні потреби підприємства та забезпечує керівництво релевантною, деталізованою і своєчасною

інформацією для планування, контролю й прийняття управлінських рішень. Йому притаманні гнучкість, адаптивність та орієнтація на досягнення стратегічних результатів у майбутньому.

Фінансовий облік витрат спрямований на формування достовірної інформації відповідно до НП(С)БО та МСФЗ, відображення її у фінансовій звітності та визначення фінансових результатів аграрного підприємства. Управлінський облік, своєю чергою, забезпечує керівництво деталізованими та актуальними даними для планування, контролю і прийняття управлінських рішень, характеризуючись гнучкістю та адаптивністю. Особливості аграрного виробництва – сезонність, тривалість виробничого циклу, залежність від природно-кліматичних умов, велика частка біологічних активів і складність розподілу непрямих витрат – визначають необхідність інтеграції фінансового та управлінського обліку в межах єдиної інформаційної системи.

Серед зовнішніх ризиків виділяються військові загрози, інфляційні процеси, порушення логістичних ланцюгів та зміни у міжнародному регулюванні. У цих умовах фінансовий облік забезпечує достовірне відображення витрат, а управлінський – оперативне реагування на зміни зовнішнього середовища.

Внутрішні проблеми включають недосконалість калькулювання собівартості, відсутність чіткої класифікації витрат, низький рівень автоматизації, недостатню інтеграцію облікових систем та обмежений доступ до аналітичної інформації. Особливо гострою є проблема розподілу непрямих витрат, що безпосередньо впливає на точність визначення собівартості продукції та ефективність управлінських рішень. Для підвищення ефективності обліку витрат доцільно: інтегрувати фінансовий та управлінський облік у єдину систему; впроваджувати сучасні методи калькулювання; автоматизувати процеси обліку; удосконалити облікову політику з урахуванням особливостей аграрного виробництва; формувати аналітичну базу на основі показників ефективності.

В умовах зовнішньої невизначеності управлінський облік набуває стратегічного значення, забезпечуючи аналіз витрат, бюджетування, сценарне планування та підтримку антикризового управління. Гнучкі бюджети дозволяють адаптувати діяльність підприємства до змін ринкової кон'юнктури. Малим аграрним підприємствам для цього потрібна підтримка держави та дорадчих служб [3].

Таким чином, фінансовий і управлінський облік витрат є ключовими елементами системи управління аграрним підприємством. Їх ефективне функціонування сприяє підвищенню прозорості діяльності, оптимізації витрат та забезпеченню сталого розвитку. Використання цифрових рішень «MASTER: Бухгалтерія» та «MASTER: Агро» дозволяє інтегрувати облікові системи, підвищити точність інформації, автоматизувати калькулювання собівартості аграрної продукції та формувати аналітичну базу для стратегічного управління.

Список використаних джерел:

1. Куксінський М. О. Цифровізація облікової політики управління підприємствами: виклики та механізми. *Агросвіт*. 2025. № 10. С. 183-190. URL. <https://nauka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/6386/6465> (дата звернення: 28.03.2026).
2. Master: Агро. Офіційний web-сайт Master: Бухгалтерія. URL. <https://masterbuh.com/product/agro> (дата звернення: 25.03.2026).
3. Кононенко Л. В., Коваль С. В. Організація обліку в малих агропідприємствах у контексті цифровізації: сучасний стан, проблеми та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 73. URL. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5810/5749> (дата звернення: 25.03.2026).